

Gemeente Enkhuizen Afdeling Bouwkunde
t.a.v. de heer S. Bakker
Postbus 20
1610 AA BOVENKARSPEL

INSPECTIERAPPORT 2022
objectnummer 1782
Toren R.K. Kerk
Westerstraat 107, Enkhuizen

Inleiding

Hierbij treft u het inspectierapport, opgesteld voor het object: Toren R.K. Kerk.

In dit rapport is de algemene bouwtechnische staat van het object geïnventariseerd. De inspectie is uitgevoerd op visuele basis, eventueel ondersteund met meetresultaten.

De inspectie is uitgewerkt in twee verschillende hoofdstukken.

Als eerste vindt u de prioriteitenlijst, een leidraad voor het uitvoeren van onderhoud.

De lijst bevat een overzicht van aanbevolen werkzaamheden voor het object, gerangschikt naar prioriteit.

Het volgende hoofdstuk is de inspectietabel. Hierin zijn alle onderdelen van het object gekwalificeerd. De mogelijke kwalificaties zijn een Goed, Redelijk, Matig en Slecht. In situaties waarbij de veiligheid en/of gezondheid in het geding komt, kan ook de kwalificatie Zeer Slecht zijn toegewezen. Iedere kwalificatie is in het rapport toegelicht.

Bij het rapport is mogelijk een dakplattegrond toegevoegd. In de bijlage treft u algemene stukken als een uitgebreide toelichting op de inspectiemethodiek en eventuele informatiebladen.

Indien u na het lezen van dit rapport nog vragen of opmerkingen hebt, kunt u contact op nemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Jan Stam

Bouwkundig inspecteur

06-55346783

jstam@monumentenwachtnoordholland.nl

Monumentenwacht Noord-Holland

Malerstraat 5, 1531 NW WORMER

Postbus 79, 1520 AB WORMERVEER

075-647 45 88

www.monumentenwachtnoordholland.nl

Objectgegevens

Objectnummer	: 1782
Object	: Toren R.K. Kerk
Gelegen te	: Westerstraat 107, Enkhuizen
Eigenaar/beheerder	: Gemeente Enkhuizen Afdeling Bouwkunde
Adres eigenaar	: Postbus 20 1610 AA BOVENKARSPEL
Rijksmonumentnummer	: Gemeentelijk monument
Categorie	: 03 Kerkelijke gebouwen

Inspectiegegevens

Inspectienummer	: 1782.22.2807
Inspectie uitgevoerd door	: J. Stam, 06-55346783
Inspectiedatum	: 03-10-2022
Weersomstandigheden	: Droog, bewolkt, 17° C, matige zuidwesten wind

Bouwjaar/ Eeuw

De toren en de voorste twee traveeën van het kerkgebouw zijn in 1920 aan het kerkgebouw gebouwd.

Onderhoudsgeschiedenis

De toren is in 1991-1992 geheel gerestaureerd.

In 2010 is het buitenschilderwerk van de dakkapellen en de deuren uitgevoerd.

In 2017 is in de spitsvoet aan de zuidwestzijde de onderkant van een spantbeen en een het blokkeel naast het luik met een kunsthars hersteld.

In 2018 is het buitenschilderwerk uitgevoerd.

In 2019 is het gaas van de galmgaten hersteld, het interieur gereinigd en het glas-in-lood hersteld.

In 2020 heeft Van Lierop de toren gereinigd en een waar nodig een houtwormbestrijding uitgevoerd.

Algemeen

De constructieve toestand (casco) van de toren is goed.

De onderhoudstoestand is goed.

Uit de rapporten van de laatste 5 jaar blijkt dat de onderhoudsstaat van het gebouw gelijk blijft.

Op de volgende pagina treft u de uit te voeren werkzaamheden in volgorde van prioriteit.

Gebruikte instrumenten

Voor het inspecteren van het object heeft de inspecteur vele instrumenten tot zijn beschikking. Naast zijn standaard uitrusting heeft de inspecteur de volgende instrumenten bij uw object toegepast, zodat alles deskundig, veilig en zo volledig mogelijk geïnspecteerd is.

Hulpinstrumenten:

- Geen

Meetinstrumenten:

- Geen

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

De klimhaken op de spits roesten en mogen in deze hoedanigheid niet meer worden betreden. Volgens de geldende normen en richtlijnen van Monumentenwacht Nederland voldoet het gebouw niet aan de eisen. Men kan besluiten om de toren, bijvoorbeeld eenmaal in de vijf jaar, met behulp van een hoogwerker te inspecteren.

Bijlage

De inspectiemethodiek.

Uitgevoerde werkzaamheden door de Monumentenwacht

Geen.

Verwerkte materialen

Geen.

Aanbevolen werkzaamheden in volgorde van prioriteit**Onderdelen****1. Veiligheid en Gezondheid**

- Geen

2. Gevolgschade

- Lakwerk deuren nazien	1.7.2	Redelijk	0-1 jaar
- Klokkenstoel herstellen	3.9	Redelijk	0-1 jaar
- Kast plaatsen rond stoppenkast opstelling	4.1.3	Redelijk	0-2 jaar
- Leien traptoren en ingangsportaal vervangen.	2.2.3	Matig	2-5 jaar
- Loodaansluitingen nazien	2.3	Redelijk	Bij gelegenheid

3. Cultuurhistorische waarde

- Geen prioriteit

4. Toegankelijkheid en Bereikbaarheid

- Trappen en ladders herstellen	3.5	Matig	0-1 jaar
- Valstopblok in spits aanbrengen	4.2	Matig	0-1 jaar

5. Esthetische waarde

- Geen prioriteit	2.8	Zit vast	Bij gelegenheid

Gaat u werkzaamheden uitvoeren? Let dan op de volgende zaken:

Vergunningplicht

Voor sommige werkzaamheden geldt een vergunningplicht. Raadpleeg uw gemeente of de website www.omgevingsloket.nl.

Combineren werkzaamheden

In de prioriteitenlijst wordt aangegeven binnen welk termijn het aanbevolen is om werkzaamheden uit te voeren. Wij maken u er op attent dat het financieel voordeliger kan zijn om meerdere werkzaamheden gelijktijdig te laten uitvoeren. Hiermee kunt u bijvoorbeeld dubbele kosten voor steigerhuur uitsparen. Voor advies kunt u contact opnemen met de Monumentenwacht Noord-Holland.

Inspectietabel

Op de volgende pagina's vindt u de inspectietabel. In deze tabel wordt ieder onderdeel van het object benoemd en gekwalificeerd. De objectonderdelen zijn geordend in hoofdstukken en rubrieken. In onderstaand overzicht ziet u de *standaard* opbouw van de inspectietabel. Niet ieder hoofdstuk of rubriek hoeft voor uw object aanwezig te zijn.

1. GEVELS

- 1.1 Funderingen
- 1.2 Gevels
- 1.3 Buitenpleisterwerk
- 1.4 Vensters
- 1.5 Deuren, poortjes, toegangen
- 1.6 Uitpandige elementen
- 1.7 Glas-/schilderwerk geheel object
- 1.8 Diversen

2. DAKEN

- 2.1 Kapconstructies
- 2.2 Dakbedekkingen
- 2.3 Loodaansluitingen
- 2.4 Goten en hemelwaterafvoeren
- 2.5 Dakopeningen
- 2.6 Schoorstenen
- 2.7 Gootlijsten/balustraden
- 2.8 Diversen

3. INTERIEUR

- 3.0 Algemeen
- 3.1 Binnenwanden
- 3.2 Dragende constructies/vloeren
- 3.3 Gewelven
- 3.4 Kelders
- 3.5 Trappen/loopbruggen
- 3.6 Timmerwerk/lijstwerk
- 3.7 Binnenpleisterwerk
- 3.8 Betimmeringen, meubilair (aard- en nagelvast)
- 3.9 Diversen

4. DIVERSEN

- 4.1 Technische installaties
- 4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid
- 4.3 Bestrating/terrein
- 4.4 Hekwerken/toegangshekken
- 4.5 Bomen/begroeiing
- 4.6 Vogels en vleermuizen
- 4.7 Diversen

Rubriek	Kwalificatie*	Toelichting
		objectnummer 1782 Toren R.K. Kerk
1. GEVELS TOREN		
<u>1.1 Funderingen</u> Fundering niet zichtbaar	G	Voor zover waarneembaar en gezien de kwaliteit van het opgaande muurwerk.
<u>1.2 Gevels</u> <u>1.2.1 Baksteen</u> Metselwerk, rode baksteen gemetseld in kruisverband, snijvoeg <u>1.2.2 Natuursteen</u> Natuurstenen schouderstukken en kruis ingangsportaal	R	In de gevels zijn enkele kleine scheurtjes zichtbaar. Onder het rechter galmgat aan de rechterzijde is een eerder ingeboete scheur teruggekomen. Ook in het binnenwerk zijn oude scheurtjes zichtbaar. In het voegwerk komt plaatselijk plantengroei voor. Van de steunbeer links voor slijt wat voegwerk uit.
<u>1.4 Vensters</u> <u>1.4.1 Baksteen en natuursteen</u> Gemetselde vensters	G	Het rechter schouderstuk schilfert af.
<u>1.5 Deuren, poortjes, toegangen</u> Dubbele eikenhouten toegangsdeur, met natuurstenen onderdorpel en neuten	G	Op de eerste verdieping (orgelbalkon) is onderin de westelijke middenmontant gescheurd. Dit is aan de binnenzijde zichtbaar.
<u>1.7 Glas/ schilderwerk</u> <u>1.7.1 Beglazing/glas-in-lood</u> Glas-in-lood	R	In het linker venster op de begane grond is in het verleden een aantal ruitjes vervangen. Deze zijn met kit afgewerkt. De loodprofielen rond de vervangen ruitjes zijn beschadigd. Van het venster op de eerste verdieping bollen enkele panelen naar binnen. Van enkele panelen zijn loodprofielen beschadigd.
Draadglas	G	Van het middelste venster achter de uurwerkkast is een ruit gescheurd. Van de vensters bovenin de traptoren roest het draad onderin het glas.
<u>1.7.2 Schilderwerk</u> Buitenschilderwerk; – Dakkapellen (2018)	R	Tijdens of kort na het uitvoeren van het schilderwerk heeft het geregend. In het schilderwerk zijn regensporen zichtbaar, hierdoor is het schilderwerk dof en vervuild. Het witte schilderwerk begint te verkrijten.
– Lakwerk deuren	R	Van de ondereinden van de deuren bladdert wat lakwerk af. Wij raden u aan het lakwerk van de deuren na te zien.

Rubriek	Kwalificatie*			Toelichting
– Verguldwerk haan en wijzerplaten Binnenschilderwerk; – Muurverf binnenpleisterwerk	G		M	De muurverf in de rechter hoek op de eerste verdieping (orgelvloer) bladdert af. Mogelijk is hier een verkeerde muurverf toegepast.
<u>1.8 Diversen</u> Tegelmozaïk in boogtrommel boven voordeur Galmborden; hardhout, rvs afgazingen	G	R		De galmborden zijn met rvs hoekankers en houtdraadbouten bevestigd. Niet alle houtdraadbouten zijn uitgevoerd in rvs, deze roesten (ca.10%). Aan de binnenzijde van de galmgaten zijn hardhouten rekken met rvs gaas geplaatst. Van de deklatten waarmee het gaas op de houten rekken is bevestigd roesten diverse schroeven. Ter hoogte van de onderste galmborden is het gaas opgeknepen en is er aan de buitenzijde gaas tussen de galmborden aangebracht. Op de bovenzijde van de galmborden zijn enkele kauwennesten aanwezig. Het kokkenplaat wordt hiermee vervuild. U kunt dit voorkomen door haaks gaas tussen de galmborden te plaatsen.

Foto 1; nesten op galmborden.

Rubriek	Kwalificatie*	Toelichting
		objectnummer 1782 Toren R.K. Kerk
2. DAKEN TOREN		
<u>2.1 Kapconstructies</u>		
<u>2.1.1 Hout</u>		
Spitsconstructie toren en traptoren; grenenhout, ankerwerk	G	
		Onlangs is in de spitsvoet aan de zuidwestzijde de onderkant van een spantbeen en een het blokkeel naast het luik met een kunsthars hersteld. In het dakhout links onder de dakkapel is aan de westzijde een (oude) boktoraantasting aanwezig. De trekstangen van de spitsverankering en de middenverankering van de kruisbalken onder de spitsvloer roesten. Ook de koppelankers roesten licht. In de toren is een controlekaart van de houtarts (Van Lierop) aanwezig. Met dit bedrijf is een vijfjarig abonnement afgesloten voor een jaarlijkse controle van houtaantastende schimmels en insecten. Volgens de controlekaart heeft de laatste inspectie in 2016 plaats gehad.
<u>2.2 Dakbedekking</u>		
<u>2.2.3 Leien</u>		
Maas leibedekking torenspits; r.v.s. gehaakt (1991)	G	Voor zover waarneembaar.
Maas leibedekking traptoren en ingangsportaal; koper gehaakt		De leibedekking van de traptoren hebben wij van een afstand bekeken. De leien worden bros en schilferen af. De koperen haken slijten, waardoor ze open gaan staan. Aan de rechterzijde van de ingangsportaal zijn van diverse leien stukken afgebroken.
<u>2.3 Loodaansluitingen</u>		
Loodaansluitingen torenspits	G	Voor zover te beoordelen.
Muurlood boven kerkdak		Nauwelijks zichtbaar.
Loodaansluitingen ingangsportaal		Onder de gevelafdekking boven het rechter dakvlak is het muurlood niet ver genoeg doorgezet. Dit kan geringe lekkage veroorzaken.
Loodaansluitingen dakkapellen; dakbedekking, zijwangen		Het lood van de dakbedekking is op de hoeken aan de onderzijde ingescheurd. In het lood zijn diverse deuken zichtbaar.
<u>2.4 Goten en hemelwaterafvoeren</u>		
<u>2.4.1 Goten</u>		
Zinken gootbekleding ingangsportaal	G	
Zinken gootbekleding zalinggoot tussen toren en traptoren		De zalinggoot van de traptoren is nauwelijks te beoordelen, daar kunnen wij niet bijkomen. In deze goot nestelen regelmatig vogels.

Rubriek	Kwalificatie*	Toelichting
		objectnummer 1782 Toren R.K. Kerk
2.4.2. Hemelwaterafvoeren Hemelwaterafvoer klokkenplat	G	Het betonnen klokkenplat is vrijgehouden van het muurwerk en afgekit.
		Doorslaand regenwater wordt via de galmgaten afgevoerd.
Hemelwaterafvoeren ingangs- portaal, uitgevoerd in p.v.c.	G	De bruine pvc afvoeren verkleuren, deze verbleken.
		Dit wordt veroorzaakt door een natuurlijk verouderingsproces.
<u>2.5 Dakopeningen</u>		
<u>2.5.1 Dakkapellen</u>		
Dakkapellen in spits, vier stuks; kozijnen met luiken van plaat- materiaal, voorzien van koper- gaas	G	
<u>2.8 Diversen</u>		
Buisramen wijzerplaten, vier stuks	G	De bevestiging van de wijzerplaten roest.
IJzeren torenkruis voorzien van een vergulde haan	G	Van een afstand bekeken.
IJzeren torenkruis traptoren	G	Van een afstand bekeken.

Rubriek	Kwalificatie*	Toelichting
		objectnummer 1782 Toren R.K. Kerk
3. INTERIEUR TOREN		
<u>3.0 Algemeen</u> Kimaat en ventilatie	G	De toren wordt redelijk goed geventileerd.
<u>3.1 Binnenwanden</u> Metselwerk binnenzijde schacht en traptoren	R	In het muurwerk komen diverse oude scheurtjes voor. Op de begane grond is de hoek van de gevels links achter verticaal gescheurd. De grote scheur ter hoogte van uurwerk is in het verleden met kunstmortel dichtgezet, dit en het voegwerk valt er op nieuw uit. Onder de spits verpulveren enkele stenen. Ook schilferen er onder de spits stenen af. Deze stenen worden door vorst en/of zoutuitbloei kapot gedrukt.
<u>3.2 Dragende constructies/ vloeren</u>		
<u>3.2.1 Dragende constructies</u> Houten vloerbalklagen; – Eerste verdieping (orgelbalkon) – Tweede verdieping	G	De vloerbalklaag van de tweede verdieping is niet zichtbaar door de aanwezigheid van een gemetseld gewelf, geen waarneembare gebreken.
Derde vloer, verzinkte stalen balken onder betonnen klokken-plat	G	
<u>3.2.2 Vloeren</u> Tegelvloer begane grond	G	Rechts- en linksachter in de hoek is de tegelvloer gescheurd.
Houten vloeren	R	De vloer achter het orgelbalkon is met vloerbedekking afgedekt. Enkele houten vloerdelen liggen ongelijk en deze delen veren. Mogelijk zijn er enkele delen aangetast. Wij raden u aan dit nader te onderzoeken en indien noodzakelijk te herstellen.
Betonnen vloer (klokkenplat)	G	Voor zover waarneembaar.
<u>3.3 Gewelven en plafonds</u>		
Gemetseld gewelf onder tweede vloer	G	
Houten plafond eerste verdieping, schroten tussen balklaag	G	
Houten plafond spitsvloer, schroten	R	Aan de zuidzijde is een houten plafondhanger door houtworm aangetast.

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting	objectnummer 1782 Toren R.K. Kerk
<u>3.5 Trappen/ loopbruggen</u> Aluminium noodtrap vanaf de vloer achter het orgelbalkon naar de begane grond Dichte eikenhouten spiltrap traptoren Open vuren houten spiltrap 2 ^e verdieping; geschilderd Houten ladders van uurwerkzolder naar klokkenplat	G			M	De spiltrap is door houtwormaantastingen plaatselijk verzwakt. Op enkele plaatsen vallen hierdoor stukken hout weg. Wij raden u aan er nieuwe stukken en/of treden in te zetten.	
<u>3.6 Timmerwerk/lijstwerk</u> Koper bekleed houten luik klokkenplat Houten binnendeuren	G		R		Van de ladders naar de spitsvloer en in de spits roest de vernageling van de sporten. Enkele sporten zijn hierdoor ingescheurd. De halfroindhouten ladderbomen van de ladder in de spits zijn plaatselijk in de lengte gescheurd.	
<u>3.7 Binnenpleisterwerk</u> <u>3.7.1 Pleisterwerk</u> Binnenpleisterwerk; vlak - Eerste verdieping toren - Traptoren	G		R		In de hoek rechtsboven bij het venster op de eerste verdieping komt de toplaag van het pleisterwerk los. Dit wordt door zoutuitbloei van de muur gedrukt. Het bovenste deel van de schacht is bepleisterd. Op enkele plaatsen worden stukjes pleisterwerk van de muur gedrukt. Dit wordt veroorzaakt door zoutuitbloei.	
<u>3.8 Betimmeringen, meubilair (aard en nagelvast)</u> Houten uurwerkkast op 2 ^e vloer Houten achterwand stoppenkast op tweede verdieping (uurwerkvloer)	G			M	In en op de kast zijn sporen boormeel van mogelijk actieve houtworm aanwezig. De wand (spaanplaat) wordt is zwaar door de houtworm aangetast en is hierdoor verzwakt.	
<u>3.9 Diversen</u> Drievooudige stalen klokkenstoel			R		De klokkenstoel staat op houten klossen, direct op de betonnen vloer. Het ijzerwerk van de klokkenstoel is in 2010 geschilderd. Door roestvorming van de poten tussen de liggers zijn de uiteinden van de liggers open gaan staan.	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting	objectnummer 1782 Toren R.K. Kerk
Klokken, luid- en slagmechanisme	G				Van de middelste liggers is aan de noordzijde van iedere ligger een boutverbinding kapot gebroken. Dit is een gevolg van roestvorming tussen de liggers. Wij raden u aan de klokkenstoel te demonteren, te ontroesten, op sterkte te controleren, te behandelen en de gebroken bouten te vernieuwen.	
Uurwerk in houten kast op tweede verdieping (Eijsbouts 1932), elektrisch bediend	G				Om roestvorming van de kettingen van het luidmechanisme tegen te gaan en de gangbaarheid te waarborgen raden wij u aan deze kettingen regelmatig met een spuitbus goed hechtende kettingvet in te spuiten.	
					De aandrijfstang, beugel en koppelingen boven de uurwerkkast en boven het klokkenplat roesten.	

Rubriek	Kwalificatie*	Toelichting
		objectnummer 1782 Toren R.K. Kerk
4. DIVERSEN TOREN		
<u>4.1 Technische installaties</u>		
<u>4.1.0 Algemeen</u>		
		N.B. Controle op de werking van de zich in of op een gebouw bevindende installaties valt buiten de inspectie van de Monumentenwacht.
<u>4.1.1 Bliksembeveiliging</u>	G	
		Van een afstand bekeken verkeert de installatie visueel in goede staat.
		De installatie wordt regelmatig doorgemeten door een hierin gespecialiseerd bedrijf.
<u>4.1.2 Brandbeveiliging</u>	G	
		Een brandblusser op de orgelvloer en één bij het uurwerk.
		Gezien de keuringsstickers worden de blussers jaarlijks door een daarin gespecialiseerd bedrijf gecontroleerd.
<u>4.1.3 Elektra</u>		R
		Bij het uurwerk is een open stoppenkast opstelling aanwezig.
		De zekeringhouders van deze open opstelling worden regelmatig nat. Enkele borgingen van de glaasjes in de zekeringhouders zijn hierdoor verroest.
		Wij raden u aan een afsluitbare kast om de opstelling te plaatsen.
<u>4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid</u>		
<u>Bereikbaarheid (exterieur)</u>		
- Spits		S
		De klimhaken op de spits roesten.
		Deze mogen niet worden betreden.
		Om de spits te mogen beklimmen, dienen de klimhaken te worden vervangen door gecertificeerde rvs haken.
		Men kan ook besluiten om de toren, bijvoorbeeld om de vijf jaar, met behulp van een hoogwerker te inspecteren.
<u>Toegankelijkheid (interieur)</u>		
- Schacht	G	
		De toren is van binnen goed toegankelijk voor inspectie en onderhoud.
- Ladders		R
		De ladders in de spits en naar het klokkenplat dienen gekeurd te worden.
- Spits		M
		In de spits is geen verlichting aanwezig.
		In de spits bestaat een valgevaar vanaf de tafelementen.
		Wij raden u aan bovenin de spits een valstopblok te plaatsen. Met dit veiligheidsmiddel kan de spits op een veilige manier worden betreden.
<u>4.5 Bomen/ begroeiing</u>		
<u>Algemeen</u>	G	
		Geen overlast.

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting
					objectnummer 1782 Toren R.K. Kerk
<u>4.6 Vogels en vleermuizen</u> Vogels	G				Op de bovenzijde van de galmborden zijn enkele kauwennesten aanwezig. Het kokkenplat wordt hiermee vervuild. Zie ook rubriek 1.8. U kunt dit voorkomen door haaks gaas tussen de galmborden te plaatsen.
<u>4.7 Diversen</u> Buitenverlichting; lantaarn boven deur ingangsportaal					De lamp is verwijderd, de beugel hangt er nog.

BIJLAGE

DE INSPECTIEMETHODIEK

Doel inspectie

Het doel van een inspectie is het informeren van de opdrachtgever over de algehele bouwkundige staat van het object. Bij de inspectie wordt van ieder bouwdeel de technische staat geïnventariseerd en gekeken binnen welk termijn onderhoudswerkzaamheden nodig zijn. Aan de hand van deze gegevens (het inspectierapport) wordt de eigenaar in staat gesteld om stelselmatig en gericht onderhoud uit te voeren zodat verval van het object voorkomen kan worden.

Inspectiemethodiek

Het object wordt visueel geïnspecteerd. Bij de inspectie worden alle bouwdelen meegenomen die te zien zijn en die veilig en verantwoord bereikt kunnen worden. Mits veilig te bereiken, worden dus ook het dak en de goten geïnspecteerd. Er wordt geen destructief onderzoek uitgevoerd, tenzij de klant hier nadrukkelijk om vraagt. De inspectie richt zich primair op de bouwkundige aspecten. Daarnaast heeft de inspectie ook een signaleringsfunctie voor zaken als veiligheid en gezondheid. Dit betreft een niet specialistisch onderdeel van de inspectie. Tijdens de gehele inspectie en bij de uitwerking van het inspectierapport werkt de inspecteur binnen de kaders die gesteld zijn in het handboek van de Monumentenwacht Nederland en die ondersteund worden door de landelijke NEN-norm 2767.

Verloop inspectie

Een inspectie wordt op een systematische wijze uitgevoerd met een opnameformulier. Op dit formulier kunnen o.a. de opmerkingen van de eigenaar genoteerd worden en de aangetroffen technische staat per bouwdeel. Van iedere schade en/of gebrek wordt informatie verzameld, zoals de ernst, het stadium en de omvang. Bij het inwinnen van informatie kan de inspecteur gebruik maken van hulp- en meetinstrumenten. Ook recent uitgevoerde werkzaamheden worden meegenomen in de inspectie.

Tijdens de inspectie kunnen door de inspecteur herstelwerkzaamheden uitgevoerd worden. Deze werkzaamheden zijn erop gericht om het gebouw wind- en waterdicht te houden/maken en (ernstige) gevolgschade te voorkomen. Ook kunnen deze kleine werkzaamheden dienstverlenend zijn aan de uitvoering van de inspectie.

Rapporteren

Na de inspectie wordt het inspectierapport opgesteld. Een belangrijk onderdeel hierbij is het kwalificeren van de bouwdelen. Ieder element wordt objectief, deskundig en volgens de richtlijnen van het handboek gekwalificeerd. De volgende kwalificaties kunnen worden toegewezen:

Goed:

Er zijn in principe geen gebreken. Indien gebreken aanwezig zijn, dan zijn deze incidenteel tot plaatselijk (1-10%). De gebreken beperken zich hierbij tot de oppervlakte (beginstadium) en veroorzaken nog geen gevolgschade.

Er zijn geen directe herstelmaatregelen of vervangingswerkzaamheden benodigd. Bij gelegenheid is onderhoud wenselijk (periodiek onderhoud).

Redelijk:

Er zijn incidenteel tot plaatselijk (1-10%) geringe gebreken aanwezig. De gebreken bevinden zich voornamelijk rondom de oppervlakte en kunnen hierbij in een verder gevorderd stadium vallen. Gevolgschade is bij uitstel van ingrepen te verwachten. Onderhoud/herstel is wenselijk en komt in zicht.

Matig:

Er zijn regelmatig (10-30%) geringe tot serieuze gebreken te vinden aan de oppervlakte of in gehele elementen. De gebreken kunnen in een begin-, gevorderd of eindstadium zitten. Beperkt tot uitgebreid herstel zal binnen korte tijd noodzakelijk zijn om gevolgschade te voorkomen.

Slecht:

Er zijn over bijna het gehele oppervlak (30-70% of meer) serieuze tot ernstige gebreken te zien. De gebreken bevinden zich in een vergevorderd of eindstadium en veroorzaken mogelijk al gevolgschade. Vernieuwing, restauratie of herstelwerkzaamheden zijn direct noodzakelijk.

Zeer **S**lecht:

Er doet zich een extreme situatie voor waarbij veiligheid en/of gezondheid in het geding komt. Acut herstel is noodzakelijk.

Ieder element met de toegewezen kwalificatie wordt in het rapport voorzien van een toelichting. Bij de toelichting kan ook een beknopt advies voor herstel zijn opgenomen. Dit hersteladvies mag niet gezien worden als een werkschrijving.

Bij het toewijzen van een kwalificatie kijkt de inspecteur naar de huidige staat van het element. Wanneer gevolgschades of nieuwe gebreken in de toekomst dreigen te ontstaan, staat dit vermeld in de prioriteitenlijst. De prioriteitenlijst vormt een rangschikking van de aanbevolen werkzaamheden en een samenvatting/conclusie van het gehele inspectierapport.

Het complete inspectierapport biedt een goed handvat om een meerjaren onderhouds- of instandhoudingsplan op te stellen. Het kan niet gezien worden als een diepgaand onderzoek voorafgaand aan een restauratie of groot onderhoud.

Nader onderzoek

Om de oorzaak en omvang van sommige schades te kunnen vaststellen is soms nader onderzoek nodig. Bij een nader onderzoek wordt met behulp van een meetinstrument een uitgebreidere analyse gemaakt naar het probleem. Alle meetresultaten en een interpretatie hiervan worden uitgewerkt in een apart rapport. De volgende types van 'nader onderzoek' kunnen voor u uitgevoerd worden:

Houtweerstandsmeting (bijvoorbeeld bij kapconstructies);
Ultrasonische (staal) diktemeting (bijvoorbeeld bij roeden van molens)
Inspectie op hoogte (bijvoorbeeld bij kerktorens)

Voor meer informatie over deze onderzoeken of een vrijblijvende offerteaanvraag kunt u contact opnemen met ons kantoor.